

TYÖELÄMÄ- JA TASA-ARVO- VALIOKUNNAN MIETINTÖ 2/2003 vp

Hallituksen esitys laeiksi julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 10 luvun 3 §:n ja työttömyysturvalain 7 luvun 8 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 18 päivänä syyskuuta 2003 lähettänyt työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 10 luvun 3 §:n ja työttömyysturvalain 7 luvun 8 §:n muuttamisesta (HE 45/2003 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ohjelmajohtaja Harri Skog ja lainsäädäntöneuvos Pasi Järvinen, työministeriö
- lakimies Eeva Kangasniemi, sosiaali- ja terveysministeriö
- lakimies Olli Häkkinen, Kansaneläkelaitos

- erityisasiantuntija Mirja Salonen, Suomen Kuntaliitto
- lakimies Kalle Räisänen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- asiamies Katja Leppänen, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto ry
- asiamies Mikko Räsänen, Palvelutyönantajat ry
- puheenjohtaja Lea Karjalainen, Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö TVY ry
- toiminnanjohtaja Juhani Talonen, Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry.

Lisäksi valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:ltä.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi julkisesta työvoimapalvelusta annettua lakia ja työttömyysturvalakia. Työvoimapolitiittiseen aikuis-koulutukseen, eräisiin muihin työvoimapolitiittisiin toimenpiteisiin tai kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla matka- ja muiden ylläpitokustannusten korvauksena maksettavan ylläpitokorvauksen tasoa korotettaisiin 7 eurosta 8 euroon päivältä. Työssäkäyntialueensa tai kotikuntansa ulkopuolella työvoimapolitiittiseen toimen-

piteeseen osallistuvalla maksetaan eräin edellytyksin ylläpitokorvaus korotettuna. Korotetun ylläpitokorvauksen suuruudeksi ehdotetaan 16 euroa päivältä nykyisen 14 euron sijasta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2004 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Hallituksen esityksen perustelujen mukaan työmarkkinatukijärjestelmän kehittämisen keskeisenä tavoitteena on kannustaa ja tukea työnhakijoita omaan aktiivisuuteen ja osallistumaan työmarkkina- ja valmiuksiin edistäviin toimenpiteisiin nykyistä enemmän. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että heidän taloudellisia mahdollisuuksiaan vastata toimenpiteestä aiheutuvista matka- ja muista ylläpitokustannuksista parannetaan. Jotta työttömien taloudellisia osallistumismahdollisuuksia erityisesti työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen voidaan lisätä, työmarkkinatuen ylläpitokorvauksen kehittäminen asteittain aktivointiliseksi aloitetaan korottamalla ensi vaiheessa korvauksen tasoa samalla, kun sen rakenne ja edellytykset säilytetään ennallaan.

Valiokunta yhtyy hallituksen esityksen tavoitteisiin työnhakijoiden oman aktiivisuuden kannustamisesta. Valiokunta pitää ylläpitokorvausten tason korottamista tärkeänä ja tarpeellisena,

jotta työttömien taloudellisia osallistumismahdollisuuksia työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen ja muihin työmarkkina- ja valmiuksiin kehittäviin toimenpiteisiin voidaan parantaa. Samalla valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että monissa tilanteissa ylläpitokorvaus ei lakiehdotusten mukaisesti korotettunakaan riitä kattamaan toimenpiteeseen osallistumista työttömälle aiheutuvia todellisia matka-, majoitus- ja muita kustannuksia. Nykyjärjestelmässä työttömän ainoaksi mahdollisuudeksi jää tällöin kääntyä kunnan sosiaalitoimiston puoleen ja anoa ylläpitokorvauksen määrän ylittävien kustannusten korvaamista toimeentulotukijärjestelmän kautta. Tätä valiokunta ei pidä oikeana, vaan katsoo, että tukimuotoja tulee kehittää siten, että työvoimapolitiittiseen toimenpiteeseen osallistuva voi hakea korvausta ylläpitokorvauksen määrän ylittävistä kustannuksista työvoimatoimistosta.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella työelämä- ja tasa-arvovaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 3 päivänä lokakuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Jukka Gustafsson /sd
vpj. Anne Holmlund /kok
jäsen. Susanna Haapoja /kesk
Anneli Kiljunen /sd
Esa Lahtela /sd
Pehr Löf /r (osittain)
Riikka Moilanen-Savolainen /kesk

Markus Mustajärvi /vas
Leena Rauhala /kd
Paula Risikko /kok
Jukka Roos /sd
Tero Rönkä /sd
Kimmo Tiilikainen /kesk
Jaana Ylä-Mononen /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ritva Bäckström.